

РАБОТАТА НА КЛАСНИЯ РЪКОВОДИТЕЛ И ИЗВЪНКЛАСНИТЕ ДЕЙНОСТИ – ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКАТА ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ

Малинка Маринова

Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – Плевен

Резюме. Текстът разглежда стремежа да се създаде качествена организация на обучение на учениците и съвместно да бъдат потърсени ефективни решения за привличане и задържането им в училище. Описани са създадени атрактивни форми за ангажираност на свободното време на учениците, чрез които се постига емоционална привлекателност. От своя страна, това води до развитието на учениците, провокира действията им и чрез компетентно педагогическо насочване води до правилно формиране на личността.

Keywords: quality organization; training of students; effective solutions; attracting; keeping in school

Подобряването на условията за психолого-педагогическа подкрепа на учениците е свързано с въвеждането в Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ на съвместна договореност между учител и ученици чрез правила на класа, разработване на механизми за ежедневно адаптиране на ученика към училищната среда, както и подкрепа на ученическото самоуправление.

Стремежът на педагогическите кадри в гимназията е да се създаде качествена организация на обучение на учениците и съвместно да бъдат потърсени ефективни решения за привличането и задържането им в училище. Необходимо е да бъде изградена такава учебна среда и да се осъществяват такива взаимодействия, които да ограничат до минимум отпадането от училище, да осигурят максимално развитие на потенциала на всеки ученик и да гарантират пълноценната му личностна реализация в живота. Това налага:

– системно взаимно информиране за развитието на ученика относно успеха и дисциплината в училище, интересите към отделни сфери, сведения за общуването с връстниците, успехи и неуспехи извън училище;

– провеждане на културно-образователна дейност за събиране и разпределение на материали за историческото и културното наследство чрез различни дейности в училище.

С изграждането на атрактивни форми за ангажираност на свободното време на учениците се постига емоционална привлекателност, която, от своя страна, води до развитието на учениците, провокира действията им и чрез компетентно педагогическо насочване води до правилно формиране на личността.

За изготвянето на настоящия доклад предварително бе поставена задача на класните ръководители да подадат информация за своя клас относно подобряване на условията за психолого-педагогическата подкрепа на учениците. Всеки класен ръководител направи обща характеристика на класа си и на работата с родителите. На базата на направената характеристика на класа, като цяло, са запланувани и дейностите за учебната година. Те са съобразени с възрастовото развитие, специалността на паралелката и от предварително проведено запитване до учениците в началото на учебната година.

В началото на учебната година класните ръководители в гимназията събират информация за здравословното състояние на учениците, семейното положение, интересите, хобитата и талантите им. Това дава възможност да се направи обща характеристика на класа и е основа за по-добра комуникация както с учениците, така и с родителите.

Например при работа с учениците от осмите класове се отчитат особеностите на възрастта и свързаното с това емоционално и социално развитие. Проведените до момента дейности в тези класове са насочени към изграждане на класа като колектив, подобряване на психоклимата и взаимоотношенията между учениците, както и с възрастните.

Задачи:

1. Да се направят общи характеристики по паралелки.
2. Да се проследят дейностите, извършени от различните класове, за подобряване на условията за подкрепа на учениците.
3. Да се анализират постигнатите до момента резултати.

Учебният процес, основан върху партньорство и сътрудничество, предполага взаимоотношения на доверие, уважение, ясни правила, разпределение на правата и отговорностите. Учителят изгражда система от последици, когато правилата се нарушават, и подкрепя дейности за изява на учениците. Последиците дават сигурност на учениците, че учителят ще защити тяхната физическа и психическа безопасност, като гарантира правото им да учат. Използването на позитивни подходи и подкрепа води до подобряване на дисциплината в училище. При този подход:

- влиянието на учителя върху класа нараства;
- намаляват проблемите;

– учебната среда става по-позитивна.

Някои от позитивните подкрепления, които мотивират учениците в нашето училище, са:

– личното внимание на учителя – кратък разговор с ученик, признания, усмивка;

– специални награди – например учителката по математика е въвела в началото на учебната година картончета за активно участие и правилно решени задачи и при събирането на необходимия брой се пише оценка в полза на ученика. При същия учител учениците конструират, решават задачи по математика чрез използване на ИКТ;

– специални привилегии – избор на приятел от класа, с когото да работи ученикът по зададен от учителя проект, реферат, презентация;

– групови награди – за клас с най-малко отсъствия в края на учебната година се организира безплатна екскурзия до историческа местност. Например през предходната година класът призьор посети водопадите в Крушуна.

Нивата в прилагането на позитивна подкрепа се свързват с предизвикателството към себе си с цел самооценяване – ученик преподава урок, ученик дебатират с учителя по предварително подготвена тема. Продуктите от работата влияят на начина, по който изглежда класната стая. Учениците проектират и изработват различни продукти (украси, табла и др.), които внасят позитивизъм и ведро настроение. За изявени ученици – национални и световни шампиони, се изработват табла „Те са наша гордост“.

Дейности:

Клас	Дейности	Резултати
VIII	– Анкета с учениците за техните нагласи и очаквания в новото училище	Анкета
	– Избор на актив на класа	
	– Беседи в ЧК, проведени чрез интерактивни методи за: Ден на независимостта, Ден на Народните будители, рационално използване на свободното време, „Моите лични възможности – качества, интереси, мотиви, силни и слаби страни“, „Езикът на мълчанието – равнодушие или протест“, „Комуникативни техники – как да общуваме с различни хора в различни ситуации“, „Дрога – от любопитство до риск“, „Естетика и култура на половото общуване. СПИН – болестта на века“, „Смелостта да бъдеш честен и отговорен“	Установяване на поведението на учениците в групата, умения за общуване, ниво на самооценка, ниво и устойчивост на вниманието
	– Празнуване на Хелоуин	Табла, костюми, анимация
	– Участие в училищно отбелязване на Световния ден за борба със СПИН	Табла, анкети

	– Екскурзия до хижа „Бачо Киро“ и Дряновския манастир	Наблюдение на поведението на учениците извън училище, табла
	– Изработване на коледна украса	Презентация на английски език, посещение на пицария
	– Включване в проект „Твоят час“	
	– Участие в училищен отбор по волейбол	
	– Участие в олимпиади и класиране за областен кръг	
	– Активно взаимодействие с педагогически съветник	
	– Участие в проект за борба с тютюнопушенето.	Табла, анкета
IX	– Беседи: „Умението да планираме и организираме времето и действията“, „Агресия – видове агресия“, „Социални роли – работа в екип“, „Приятелството – смисъл и сила“, „Вземане на решения и предвиждане на възможните препятствия“	
	Разговори с родители, поощряване и приемане на идеи на ученици, ролеви игри	
X	– Ситуационни игри: агресия в училище, трафик на хора – Анкети за агресията в училище, моето самочувствие, самооценка	
	– Беседи: „Рационално използване на свободното време“, „Аз и другите – конфликти, хармония, умението да разбираш и уважаваш“, „Наркотици, алкохол и тютюнопушене и тяхното влияние върху здравето“, „Стресът, преумората и релаксацията“	Беседи, ситуативна игра за умението да разрешаваме конфликти, дърво на конфликтите
XI	– Индивидуални разговори с всеки ученик, потърсил помощ и подкрепа	
	– Разговори с класа под формата на дискусии, свързани с превенции	Презентации
	– Беседи: „От какво се вълнуват моите връстници“, „Здравни беседи за СПИН, наркотици“, „Отражение на алкохола върху организма“	
	– Моята професия – среща с бивша ученичка на гимназията, която работи в Арабските авиолинии	Среща разговор с бивш ученик
	– Посещение на спектакъл на Русенския театър, свързан с агресията	Театър
	– Украса на класната стая и коридора на училището	
XII	– Индивидуални разговори с ученици	Създадена приятелска атмосфера
	– Съдействие от класен ръководител при търсене на съвет от ученик	

	– Предотвратяване на конфликтни ситуации	
	– Взаимоотношенията в колектива, беседа за самочувствието, „Човешкият характер – самооценка“, здравни беседи, „Животът е пред мен“, „Как да противодействаме на сектите“, „Български традиции и обичаи“, „Прояви на агресия и как да противодействаме“	
	– Кариерно ориентиране	

Работата на класния ръководител в час на класа като, извънурочна, дава богати възможности да се възпитават у учениците правилни разбирания и отношение към проблемите в живота.

Работата под ръководството на учителя, животът в колектива от съученици, необходимостта да подчиняват поведението си на отделни изисквания, развиват у учениците тяхната воля – особено качество на психичните процеси.

Представите за другарство, справедливост, добро, които учениците получават в час на класа, в етичните беседи, в ролевите игри и ситуациите, в които са поставени, невинаги и не веднага стават действителен регулатор на тяхното поведение и на взаимоотношенията им. Това са уроци с житейски дилеми.

Избрахме да разкажем първо за новосъздадения танцов състав „Алеко пее и танцува“, защото той е доказателството, че когато силно желаеш нещо и му се отдадеш с цялото си сърце и душа, то се случва.

Само преди половин година за провежданата Вечер на талантите един ученик – Цветомир Ангелов, сформира своя група от няколко ентусиасти от различни класове и всеки ден след учебните часове репетират своя танц. Педагогическият съветник Анелия Илиева, която никога не се е занимавала с хореография, заразена от силното им желание за изява, се заема с организационните въпроси. Следват успехите:

- на 20-годишния юбилей на училището групата взриви залата на ДКТ „Иван Радоев“;

- участва като гост на концерт в зала „Катя Попова“;

- участват в град Александрия, окръг Телеорман, Румъния, със специалната награда на журито – плакет и грамоти за най-младия състав от непрофесионалисти и хореограф ученик. Фестивалът се организира от Инспектората по образование на окръг Телеорман, кметството на Александрия, Дирекцията на младежта и спорта, университета „Валахия“, Съюза на българите от Банат – филиал Александрия, телевизии, полиция, пожарна. Домакин на фестивала конкурс е колежът „A.I.Cuza“ от Александрия;

- Национален фестивал „Мизия танцува“ в Плевен – завоювано второ място.

В момента групата има нов ръководител – Детелина Христова. Народният танцов състав на ПГ по туризъм „Ал. Константинов“ – Плевен, ще продължи да се развива и усъвършенства. Ръководството подкрепи тази инициатива,

като закупи пълен комплект северняшки носии. Днес повече отвсякога на българското училище е нужно да запази българския дух и народните традиции, да си върнем ценностите и добродетелите и да дадем кураж на младите хора, че имат възможности, че са знаещи и можещи и могат да прославят България навсякъде по света.

Вече няколко години в училището съществува клуб „Млади възрожденци“ под ръководството на Елеонора Берова – учител по история. Тя работи за изграждане на родолюбиво чувство у младите хора. Патриотичното възпитание започва в семейството. Традициите, обичаите и празниците помагат за това. Но то трябва да продължи и в българското училище, за да я има България.

Различните публични изяви на училището се отразяват от клуб „Медии и реклама“ с ръководител Мария Митовска – учител по български език и литература. Учениците се включиха в Алманаха на литературно дружество „Кайлъка“ със свои есета, стихотворения и фотоколажи.

Така всеки творчески импулс намира поле за изява. Важно е да познаваме талантливите и силните страни на учениците и да ги развиваме, като се фокусираме върху тях, да ускоряваме развитието на така важните за всяка творческа дейност любознателност, творческа смелост и фантазия, нестандартно мислене, готовност за поемане на риск, умения за вземане на решения в трудни ситуации.

Със своите дейности във връзка с възпитателната работа с учениците учителите от ПГ по туризъм поставят ученика в центъра на обучението и допринасят той да се чувства значим.

THE WORK OF THE CLASS TEACHER AND EXTRACURRICULAR ACTIVITIES – AN IMPORTANT FACTOR FOR PEDAGOGICAL SUPPORT OF STUDENTS

Abstract. The text examines the ambition for creating a quality organization of training of students and for joint seeking of effective solutions for attracting and keeping them in school. Described are attractive forms of commitment of free time of students, through which emotional appeal is achieved. This leads to the development of students, provokes their activities by competent pedagogical orientation and leads to proper formation of personality.

✉ **Ms. Malinka Marinova**

Principal

“Aleko Konstantinov” Vocational School of Tourism

100, Storgozia Residence Area

Pleven, Bulgaria

E-mail: turteh@abv.bg